

ELS RESULTATS S'EXPOSEN A L'AUDITORI DEL MUSEU

El Transhumants 99 descobreix un forn de calç al Montgrí

Amb dos anys s'han pogut identificar i recuperar 25 cabanes de pedra seca

CARLES BONMATI
TORROELLA DE MONTGRÍ

□ Torroella de Montgrí disposa des d'aquesta setmana d'un motiu més per a la conservació del seu valuós patrimoni cultural i històric. El Museu del Montgrí i del Baix Ter juntament amb un grup de nois i noies del Centre d'Esplai Oriols de Barcelona van portar a terme durant els primers dies de juliol un camp de treball al massís del Montgrí anomenat Transhumants 99.

El fruit d'aquest estudi meticolós va ser la localització i recuperació d'unes cabanes de pedra seca que s'han pogut comptabilitzar al llarg i ample de tot el massís, i en aquest sentit es va continuar amb el projecte de recuperació de les cabanes que ja va començar l'any passat. En total s'han estudiat i treballat per evitar-ne la seva degradació, unes 25 cabanes.

Toni Roviras i Joan Margall són els dos arqueòlegs del Museu que han participat en aquest Transhumants 99, i en destaquen la importància històrica d'aquestes construccions que eren fetes «pels pagesos des del segle XVII fins a final del XIX, i servien també per als pastors transhumants que baixaven del Pirineu». Un d'aquests pastors que a principi de segle encara vivia d'aquesta pràctica és Miquel Subirà, que ha transmès via oral tot el seu saber als membres del camp de treball, i ha servit alhora per descobrir la utilitat d'a-

questes cabanes i els motius de la seva construcció.

Forn de calç

Si bé l'any passat ja s'havien localitzat i recuperat algunes de les cabanes de pedra, en el camp de treball d'enguany s'ha descobert un forn de calç autèntic d'uns sis metres d'alçada i situat a la vista de tothom tot i que ningú no el coneixia. Tal com expliquen els dos arqueòlegs, «el forn servia per elaborar calç que s'utilitzava per a la construcció. Fins i tot s'ha trobat calç pura al mateix costat del forn».

Els resultats d'aquest camp de treball s'exposen des de dilluns a l'auditori del Museu, una exposició creada pels mateixos participants del Centre d'Esplai Oriols, que amb la seva tasca han ajudat a la recuperació del patrimoni del Montgrí. Toni Roviras i Joan Margall, per la seva banda, destaquen «la desconexió del Massís i el seu Patrimoni Cultural per part de la majoria de la gent. Es coneix el Patrimoni Mediambiental, que és molt ric, la geologia, però el cultural es desconeix i és importantíssim». Ningú fins ara no s'havia interessat pel significat de les cabanes de pastors que aquests dies s'han descobert, i tot i que tothom sap que existeix un castell i unes capelles, «ningú no va més enllà i es dedica al seu estudi».

L'any passat el treball es va centrar a la muntanya Gran del Masís, amb la descoberta de moltes

Cabanes de pedra seca. Alguns dels participants al camp de treball Transhumants 99 al costat d'una de les cabanes

Simbiosi entre pastors i pagesos

■ La descoberta i l'estudi d'aquestes cabanes al massís del Montgrí va molt més enllà de la pròpia construcció física, forma part de la història del país.

Al segle XVII els pagesos no disposaven de terra per conrear, ja que aquesta la tenien en propietat els reis i altres títols nobiliaris. Finalment es va atorgar als pagesos una part de la muntanya en tant que terra comunal. Era un terra dolenta, erma i on només podien créi-

xer la vinya, l'olivera i conreus de secà. Aquests pagesos famèlics van començar a tractar aquesta terra comunal i a construir-hi unes cabanes que feien la funció de magatzem per a les eines i de sopluig. Els pagesos, però, necessitaven adob per a unes terres tan difícils i aquest el van trobar en els ramats dels pastors transhumants, que baixaven a la costa per donar menjar a les bèsties quan al Pirineu la neu copava les muntanyes.

A canvi dels adobs que els ra-

mats deixaven als camps dels pagesos, aquests donaven menjar als pastors i els oferien també un habitatge, les cabanes de pedra seca construïdes pels pagesos.

Totes aquestes històries s'estan perdent, però per sort encara ens queda algú que les pot explicar en primera persona, Miquel Subirà, un pastor transhumant que en el seu dia va deixar la muntanya per venir a viure al mar.

cabanes, i aquest any s'ha continuat el recorregut amb la Vall de Santa Caterina i la zona de Sobrestany.

De cara al mes d'agost es vol continuar aprofundint en l'aspecte de les cabanes de pedra seca i acabar de delimitar-ne el seu territori d'influència, igual que actuar amb més

grups d'esplais per evitar-ne la seva degradació. Per tal que això sigui possible es procedirà a una reconstrucció dels habitatges pagesos i a un aixecament en aquelles parts més deteriorades de la cabana. En termes generals, les tasques que es van portar a terme en aquest camp de treball van ser la neteja,

el dibuix, la fotografia i la consolidació dels elements que estaven en perill.

Pels dos arqueòlegs del Museu, «aquest estudi ha de servir per documentar una part del Patrimoni cultural del massís i evitar d'aquesta manera que pugui ser degradat impunement».

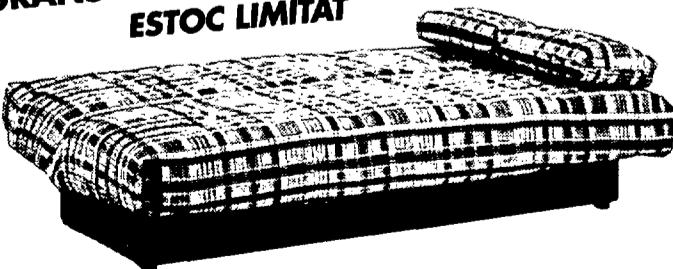
Gran promoció
d'estiu!!

BISBAL TRESILLOS

TOT EN SOFÀS A PREUS DE FÀBRICA

GRANS OFERTES EN SOFÀ-LLIT
ESTOC LIMITAT

LI OFERIM
TRESILLOS DE
DIFERENTS ESTILS
2x1

TOTS A UNS
PREUS FANTÀSTICS

i, fins i tot,
de mides especials.

I RECORDI-HO, si encara no té el seu sofà és perquè no ens coneix!!

OBERT:

De 10 a 1.30 del matí / de 5 a 9 tarda.
DE DILLUNSA DIUMENGE (Dimarts tancat)

Ens trobareu a:

C/ DE L'AIGÜETA, 180 (davant Pavicsa) - Tel. i fax: 972 64 01 15
17100 LA BISBAL D'EMPORDÀ